

GEPOLARISEERD AMERIKA

Afgelopen maand heb ik een rondreis gemaakt door een deel van de Verenigde Staten. Samen met mijn zus bezocht ik het noordoosten van dit immense land. Naast New York en Washington reisden wij door New England. Feitelijk liggen hier de wortels van de VS.

Tot op de dag van vandaag blijft Amerika voor velen het land van de onbegrensde mogelijkheden. President Trump laat geen dag voorbij gaan om dat ideaalbeeld te bevestigen. Een land met een kolossale economie en een immens leger. Maar ook een land dat door de popmuziek en de filmindustrie van Hollywood wereldwijd immense culturele invloed uitoefent. De huidige president is daar apetrots op en slaat voortdurend op de nationalistische trommel.

Tijdens onze reis was er veel hartelijkheid. De omgangsregels zijn informeel en veel Amerikanen wekken de suggestie dat ze je al jaren kennen. Dat alles heeft ongetwijfeld te maken met de sterke democratische traditie van het land. Geen rangen en standen, zoals in het oude Europa, maar alle mensen als gelijken voor Gods aangezicht.

Polarisatie

Maar wie iets dieper graaft in de huidige Amerikaanse samenleving, ontdekt dat het ideale beeld de nodige correctie behoeft. Tijdens een wandeling in het Central Park

zag ik bij een kraampje een anti-Trump button met als leus 'Make America hate again'. Het vormde een parodie op de slogan van de president om Amerika weer groot te maken. Amerika is op dit moment een land met een extreme politieke polarisatie. Republikeinen en Democraten vormen twee blokken van ongeveer gelijke omvang en voeren bijna voortdurend een loopgravenoorlog. Beide partijen gunnen elkaar steeds minder zodat veel wetgeving vanuit Washington stagneert. De media werken driftig aan de polarisatie mee. Op televisie zijn er zenders als Fox die bijna openlijk propaganda maken voor het beleid van de president. Maar op zenders als CNN komen vooral stemmen uit het kamp van de Democraten aan het woord. Een verhaal apart vormen websites die een giftig mengsel van haat en leugens verspreiden.

Hard kapitalisme

Vanuit Europees perspectief is de Amerikaanse samenleving hard en onbarmhartig. Rijk is vaak steenrijk en arm is vaak straatarm. Het land wordt gekenmerkt door zeer ongelijke inkomens- en vermogensverhoudingen. Bij ons zijn de scherpe kanten van het kapitalistische systeem gelukkig afgevlind. Sociale wetten fungeren als een vangnet voor mensen die tussen wal en schip dreigen te vallen. In de VS is dat vangnet veel kleiner. Met op sociaal terrein veelal uitermate schrijnende gevolgen. Gelukkig wordt een deel van de maatschappelijke ellende opgevangen door weldoende particulieren, fondsen en niet in de laatste plaats ook de kerken.

Particulier initiatief

Anders dan in vele delen van Europa heeft religie, heel bijzonder ook het christelijk geloof, een grote betekenis in het alledaagse leven. In duizenden kerken wordt het Evangelie gepredikt. Het christelijk geloof brengt gelukkig ook een golf van liefdadigheid teweeg. Heel veel kerken hebben gaarkeukens en andere diaconale activiteiten voor mensen die in de marge van de samenleving zijn terechtgekomen. Rijke Amerikanen, die veel minder belasting betalen dan rijken in Europa, hebben een eigen 'foundation' op het terrein van onderwijs, cultuur, medische zorg of diaconie. Zo worden de steken die een relatief kleine overheid laat vallen, door een veelheid van particulier initiatief voor een deel opgevangen. Maar op sociaal-economisch niveau is het vaak niet meer dan noodhulp en wordt er aan de onderliggende structurele onrechtvaardigheid weinig of niets gedaan.

Onzekere toekomst

Wat is de toekomst van de VS? Zullen de maatschappelijke tegenstellingen verder toenemen? De recente schietincidenten met tientallen doden hebben de verhoudingen verder op scherp gesteld. Hopelijk kunnen de kerken in het huidige gepolariseerde klimaat bruggen slaan en zorgen voor verbinding en nuance in het debat. Juist nu heeft de Amerikaanse samenleving dringende behoefte aan redelijke en gematigde leiders in kerk en maatschappij.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

September 2019

(ma t/m vrij: 8.30 u Eucharistie in de kathedraal, tenzij anders vermeld)

- 1 09.30 uur Eucharistie
- 2 11.00 uur Permanente Raad, Utrecht
19.00 uur Orde van Malta
- 3 10.00 uur Dienstverlenersoverleg
12.00 uur lunch bestuur Stichting Nationaal Monument Sint-Jan
- 4 10.30 uur lezing, Druten
- 5 10.00 uur stafvergadering
14.00 uur dekensvergadering
- 8 10.00 uur Eucharistie b.g.v.
Gildedag, Schijndel
16.30 uur opening werkjaar
- 9 8.30 uur opening studiejaar Sint-Janscentrum
- 10 10.00 uur bisschoppenvergadering, Vleuten
- 11 herdenking Brabantse gesneuvelden, Waalre
- 12 10.00 uur stafvergadering
14.00 uur priesteraad
19.30 uur lezing JOVD
- 13 12.00 uur bisschoppen-CDA, Rotterdam
- 15 Eucharistie, Kranenburg (DLD)
- 17 10.00 uur benoemingscommissie
- 18 10.30 uur Multilateraal Beraad
16.00 uur PKN, Utrecht
- 19 10.00 uur stafvergadering
15.30 uur REA
- 20 14.00 uur 'Share the Journey', 's-Hertogenbosch
- 22 10.00 uur Eucharistie b.g.v. de bevrijding, Petruskerk Eindhoven
- 23 10.00 uur symposium, Gerwen
15.00 uur KNR milieuwerkgroep
19.30 uur Lekenraad
- 24 11.00 uur ontvangst bisschop van Curaçao en vertegenwoordigers Antilliaanse gemeenschap
14.00 uur roepingeraad
19.30 uur visitatie, Mill
- 25 10.30 uur bezoek aan de zusters Clarissen (De Bron), Nijmegen
- 26 10.00 uur stafvergadering
15.00 uur kathedraal kapittel
- 27 14.00 uur platform Rome-Reformatie

- 28 11.00 uur Eucharistie Pro Petri Sede, Oudenbosch
15.00 uur Ridderdag Orde van Malta, Utrecht
- 29 15.00 uur afscheid bisschop Hein, bisdom Kurhessen-Waldeck (DLD)
- 30 19.30 uur diakenberaad

Benoemingen / ontslagen

Mevrouw drs. **J.J.M. Hoksbergen** te Arnhem per 1 juni 2019 eervol ontslag van de pastorale zending als pastoraal werkster van de Penitentiare Inrichting Grave.

De heer drs. **R.A. Gruijters** te Oss per 1 juni 2019 eervol ontslag van de pastorale zending als pastoraal werker van de Penitentiare Inrichting Vught.

De zeereerwaarde heer **E.M.H.G. Smits** te Millingen aan de Rijn per 1 juli 2019 benoeming tot pastor-assistent van de parochie Heilige Cornelius te Budel onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de parochie Maria ten Hemelopneming te Millingen aan de Rijn.

De zeereerwaarde pater **A.J.M. van Velthoven sss** te Nijmegen per 1 juli 2019 benoeming tot pastor van de parochie H.H. Cosmas en Damianus te Groesbeek onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen.

De zeereerwaarde heer **Th.P.M. Franken** te Groesbeek per 1 juli 2019 benoeming tot pastor van de parochie Maria ten Hemelopneming te Millingen aan de Rijn onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de parochie H.H. Cosmas en Damianus te Groesbeek.

De eerwaarde heer **C.H.M. Lamers** te Afferden per 1 juli 2019 benoeming tot

bisschoppelijk gedelegeerde voor Jeugd en Jongeren.

Mevrouw **L.M.J. van der Zee-Hanssen** te Mook per 15 juli 2019 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen.

De heer **L.F.H. Verhoeven** te Gemert per 1 augustus 2019 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werker ten behoeve van de Van Neynselstichting te 's-Hertogenbosch.

Mevrouw **M.J.L.M. Hobbelen** te Schijndel per 1 augustus 2019 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de parochie Heilige Michaël te Schijndel.

Mevrouw dr. **Th.J.M. Versteegen** te Nijmegen per 1 september 2019 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster ten behoeve van de parochie Heilige Drie-eenheid te Nijmegen.

Jubileum

25 jaar diaken

24 september

Drs. **H.J.F. Degen** bisschoppelijk gedelegeerde emeriti en voormalig hoofd Officialaat (Antoon der Kinderenlaan 69 5212 AC 's-Hertogenbosch)

L.M.J. Donkers em. diaken Beuningen (St. Josephstraat 19, 6658 DM Beneden Leeuwen)

J.C.M. Mulder (Meijhorst 3445, 6537 JC Nijmegen)

2019-2020:

Focus op familiepastoraat

In een brief heeft bisschop Gerard de Korte onlangs de parochies in het bisdom van 's-Hertogenbosch uitgenodigd om zich in het werk-

jaar 2019-2020 te concentreren op het familiepastoraat. Het bisdom biedt een aantal activiteiten aan die in het teken staan van gezins- en familiepastoraat waar de parochies gebruik van kunnen maken.

De focus op familiepastoraat sluit aan bij de oproep van de bisschop om als Kerk missionair te zijn. “Zonder een missionaire inzet zullen onze geloofsgemeenschappen kleiner en kleiner worden”, schrijft hij. “Wij zijn geroepen om een levende gemeenschap rondom Christus te vormen. Onze parochies zijn geloofsgemeenschappen waar mensen hun vriendschap met Christus vieren maar ook concreet gestalte geven in het alledaagse leven.”

De bisschop ziet kansen voor missionair pastoraat. “In Nederland zijn maar weinig overtuigde christenen, maar eveneens zijn er maar weinig atheïsten. De meeste tijdgenoten worden heen en weer geslingerd tussen religieuze onzekerheid én religieus verlangen. Tegen die achtergrond pleit ik voor heldere maar ook gastvrije en harte-lijke parochies.”

In de parochie zouden zoekende mensen verwelkomd moeten worden om langzaam maar zeker Gods liefde in Christus te ontdekken, schrijft Mgr. De Korte.

“Aangevuurd door Gods Geest kunnen zij dan stap voor stap de navolging van Christus gestalte geven. In veel van onze parochies zijn missionaire stappen gezet maar het is belangrijk om dit proces gaande te houden en vooral ook te intensiveren.”

Uit onderzoek blijkt dat het doorgeven van het geloof primair verloopt via gezinnen en families. De school en de parochie zijn daarbij vooral in ondersteunende zin belangrijk. “Het gelovig voorbeeld van vader en moeder maar ook

van opa en oma zijn voor de gelovige vorming van kinderen van cruciaal belang”, constateert de bisschop.

In drie parochies zijn de laatste tijd extra pastorale krachten aangesteld met een specifieke zending voor missionair gezins- en familiepastoraat. Parochies die de financiële middelen vrij kunnen maken, kunnen van het bisdom toestemming krijgen om ook dergelijke pastorale krachten aan te stellen.

Het bisdom biedt een aantal activiteiten aan rond familiepastoraat. Zo zijn parochies gevraagd om ‘best practices’ te delen van succesvol gezins- en familiepastoraat. Die zullen een plek krijgen op de nieuwe website van het bisdom die in oktober online komt. Op 4 november is er een studiedag rond het sacrament van het huwelijk. Ook gaat eind september een groep van start waarin jonge echtparen (20-40 jaar) elkaar kunnen ontmoeten en hun relatie met God, met elkaar en met de Kerk kunnen verdiepen. Het biedt hen de gelegenheid om ervaringen uit te wisselen met andere echtparen over relatie, gezin en geloof.

Pastorale krachten met een specifieke zending voor familie- en gezinspastoraat delen op een avondbijeenkomst op 23 oktober hun ervaringen. Op 26 november staat een studiebijeenkomst gepland over hoe parochies gezinnen kunnen begeleiden die op één of vaak meerdere leefgebieden in de knel raken. Daarbij ligt de nadruk op de specifieke rol van de kerk in de gehele keten van zorgaanbieders.

Verder staan onder meer een cursus voor huwelijksvoorbereiders en een studiedag rond relatie en huwelijk op de agenda. In juni wordt voor het eerst sinds 2012 een dag georganiseerd voor alle

misdiënaars en acolieten uit het bisdom. In de herfstvakantie ten slotte, van 17 tot en met 25 oktober 2020 gaat het bisdom op bedevaart naar Lourdes. Ook die pelgrimage is gericht op gezinnen, tieners en jongeren.

Voor meer informatie over het aanbod van het bisdom op het gebied van gezins- en familiepastoraat kunt u contact opnemen met Manon van den Broek, bisschoppelijk gedelegeerde voor familiepastoraat, via: mvdbroek@bisdomdenbosch.nl.

Cursus tienerpastoraat 2019

Zoals ieder jaar zal ook dit jaar namens het team Jeugd en Jongeren gratis een driedelige cursus worden gegeven in het kader van tiener- en jongerenwerk. Het overkoepelende thema van de cursus dit jaar is de betrokkenheid van tieners en jongeren in de parochie. In de drie cursusavonden wordt dit thema vanuit drie verschillende invalshoeken benaderd.

Avond 1: ‘Het doorgeven van geloof aan de volgende generaties’

Dinsdag 10 september, 18.00 uur – 21.30 uur

Gast spreker van de avond is Tim Schilling, werkzaam bij het Centrum voor Parochiespiritualiteit. Hij zal samen met de cursisten dieper ingaan op de geloofsoverdracht en -opvoeding, aan de hand van vragen als ‘Wat is geloof?’ en ‘Kun je geloof daadwerkelijk doorgeven?’ Zijn stelling is: ‘Bepalend voor geloofsopvoeding en missionaire inzet is de staat van je eigen geloof. Je moet dus eerst ervoor zorgen dat je zelf groeit in de relatie met God, wil je het kunnen doorgeven.’

Avond 2: ‘Growing Young’

Dinsdag 1 oktober, 18.00 uur – 21.30 uur

Gast spreker van de avond is Anko Oussoren van het Praktijkcentrum voor onderzoek en dienstverlening in de kerken, onderdeel van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Anko's passie ligt bij het jeugdwerk en het missionair kerk-zijn. Samen met de cursisten gaat hij dieper in op het boek 'Growing Young' van Kara Powell. Wat hebben kerken nodig om aantrekkelijk te zijn voor jongeren?

'Growing Young' is een Amerikaans onderzoek naar wat kenmerkend is voor geloofsgemeenschappen met actief betrokken jongeren tussen de 15 en 29 jaar.

Tijdens deze cursusavond wil Anko met de cursisten de 6 hoofdlijnen van Powell

bestuderen en brainstormen over hoe deze punten een plek kunnen krijgen in de eigen parochie.

Avond 3: 'Als God renoveert' en 'Rebuilt'

Dinsdag 19 november, 18.00 uur – 21.30 uur

Gastpreekster van de avond is Mirjam Spruit, werkzaam bij het Centrum voor

Parochiespiritualiteit. Samen met de cursisten wil Mirjam de boeken 'Als God renoveert' en 'Rebuilt' onder de loep nemen en er concreet mee aan de slag gaan. Wat zijn kenmerken of waarden van parochies die groeien en ook aantrekkelijk zijn voor jongeren? Wat kunnen we leren vanuit deze boeken - en de ervaringen die hiermee inmiddels zijn opgedaan - voor het tiener- en jongerenpastoraat?

Opgeven voor de cursus kan door een e-mail te sturen naar:

jongeren@bisdomdenbosch.nl
Het is ook mogelijk u in te schrijven voor één of twee avonden, de avonden staan inhoudelijk los van elkaar. Het volgen van de complete cursus wordt voor het totaalbeeld natuurlijk wel aan u aanbevolen.

Locatie van de cursus is het Bisdomkantoor, Parade 11 in 's-Hertogenbosch.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Patrick Meijer (tienerwerker bisdom van 's-Hertogenbosch) via: jongeren@bisdomdenbosch.nl.

Roepingendag

Wat vraagt God aan mij?
Welk plan heeft Hij met mij?
Welke stap zou ik kunnen zetten?
En zit ik wel op de juiste weg?

Jonge mensen, in de leeftijd tussen 17 en 35 jaar, nodigen we uit om rond die vragen bijeen te komen. Die vragen malen bij veel jonge mensen door het hoofd als

ze nadenken over hun leven en hun roeping, over werk en studie, maar ze hoeven er niet alleen mee te zitten. In onderlinge dialoog, in gesprek met begeleiders, in stilte en gebed, kan er ruimte gegeven worden aan deze kwesties en kunnen antwoorden op de vragen worden gevonden.

Op zaterdag 23 november organiseert het Sint-Janscentrum een dag om met bovenstaande belangrijke levensthema's aan de slag te gaan. Er is een gevarieerd interactief programma, van 10.30 uur tot 17.00 uur. De rector, de gedelegeerde voor roeping-pastoraal en een van de spirituaals begeleiden de dag met inleidingen en gebedsmomenten, daarnaast zijn er getuigenissen en zal er vooral ook geluisterd worden naar degenen die deelnemen aan deze dag.

De dag wordt georganiseerd in het vormingshuis voor kerkelijk leven, in het hart van het bisdom, het Sint-Janscentrum, Papenhulst 4, 5211 LC 's-Hertogenbosch.

Aanmelden voor deze dag is niet verplicht, maar wordt wel op prijs gesteld (ook in verband met de lunch). Dit kan bij de rector van het Sint-Janscentrum, via email: receptie@sint-janscentrum.nl of telefonisch: 073 613 20 00.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van het **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres: Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20

E: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar